

ZAKON

O SLOBODNIM ZONAMA

(Objavljen u "Sl. listu RCG", br. 42 od 22. juna 2004, 11/07, "Sl. listu CG", br. 76 od 12. decembra 2008, 40/11, 40/16)

I OSNOVNE ODREDBE

Sadržina zakona

Član 1

Ovim zakonom uređuje se osnivanje slobodnih zona (u daljem tekstu: zona) i slobodnih skladišta (u daljem tekstu: skladišta), upravljanje i uslovi za obavljanje privrednih djelatnosti u njima, kao i uslovi za prestanak rada zone i skladišta.

Definicija zone i skladišta

Član 2

Zona i skladište predstavljaju dio carinskog područja Crne Gore na kome se privredne djelatnosti obavljaju pod posebnim uslovima utvrđenim ovim zakonom.

Zona i skladište moraju biti ograđeni i uređeni tako da roba, vozila i lica u zoni i skladištu ulaze, odnosno izlaze samo kroz određene ulaze i izlaze.

Zona i skladište moraju biti vidljivo označeni na ulazima i izlazima iz zone i skladišta.

Ograda, ulazi i izlazi moraju biti obezbijeđeni i noću osvijetljeni.

U zoni moraju biti obezbijeđeni uslovi za rad carinske službe.

Osnivači zone i skladišta

Član 3

Zonu ili skladište može osnovati jedno ili više domaćih ili stranih pravnih i fizičkih lica.

Korisnik zone i skladišta

Član 4

Korisnik zone i skladišta je domaće ili strano pravno i fizičko lice koje na njenom području obavlja privrednu djelatnost.

Privredne djelatnosti u zoni i skladištu

Član 5

U zoni i skladištu se mogu obavljati privredne djelatnosti koje ne predstavljaju rizik za zdravlje ljudi i/ili životnu sredinu, materijalna dobra i bezbjednost države, u skladu sa zakonom.

Podzone

Član 6

Zona može imati izdvojene djelove - podzone.

Uslovi za sprovođenje carinskog nadzora iz člana 2 ovog zakona odnose se i na podzону.

II OSNIVANJE I POČETAK RADA ZONE I SKLADIŠTA

Nadležnost

Član 7

Zone i skladišta osnivaju se uz predhodnu saglasnost Vlade Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada), na predlog organa državne uprave nadležnog za poslove spoljne trgovine (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Mjesto osnivanja zone i skladišta

Član 8

Zona i skladište mogu biti osnovani na području ili blizu pomorske luke ili aerodroma, kao i na drugim pogodnim lokacijama.

Uslovi za osnivanje zone i skladišta

Član 9

Zona i skladište se osnivaju ako je to ekonomski opravdano i ako su zadovoljeni ili će biti zadovoljeni potrebni fizički preduslovi (prostorni, infrastrukturni itd.), uz prethodno mišljenje nadležnih organa državne uprave.

Osnivanje zone i skladišta je ekonomski opravdano ako se može realno očekivati da će se njima postići značajni efekti u pogledu izvoza, zapošljavanja, transfera savremenih tehnologija, privrednog restrukturiranja itd.

Radi davanja mišljenja nadležnog organa državne uprave, zainteresovano lice podnosi inicijativu za osnivanje zone ili skladišta Ministarstvu, koja sadrži nacrt akta o osnivanju iz člana 10 ovog zakona i nacrt elaborata ekonomske opravdanosti iz člana 11 stav 2 tačka 2 ovog zakona.

Ako Ministarstvo ocijeni da je inicijativa prihvatljiva odrediće rok podnosiocu inicijative za dostavljanje i drugih dokaza u skladu sa članom 11 st. 1 i 2 ovog zakona.

Akt o osnivanju zone i skladišta i ugovor osnivača

Član 10

Osnivač donosi akt o osnivanju zone, odnosno skladišta koji sadrži naročito: naziv osnivača, naziv i sjedište zone ili skladišta, mjesto osnivanja i prostor koji obuhvata, subjekat koji upravlja i djelatnosti koje će se obavljati.

Ako zona ili skladište imaju više osnivača, njihova međusobna prava i obaveze uređuju se ugovorom.

Zahtjev za davanje saglasnosti za osnivanje zone i skladišta

Član 11

Osnivač podnosi zahtjev za osnivanje zone, odnosno skladišta Ministarstvu.

Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana podnose se:

- 1) akt o osnivanju zone ili skladišta;
- 2) elaborat o ekonomskoj opravdanosti za osnivanja zone ili skladišta od interesa za državu;

3) dokaz da jedan od osnivača ima pravo svojine na zemljištu buduće zone ili skladišta ili pravo njegovog korišćenja po nekom drugom osnovu i da će ga koristiti saglasno namjenama datim u prostorno-planskoj dokumentaciji.

Sadržinu elaborata iz stava 2 tačka 2 ovog člana propisuje Vlada.

O zahtjevu iz stava 1 ovog člana Vlada odlučuje u roku od 60 dana.

Odluka o saglasnosti Vlade iz stava 4 ovog člana se objavljuje u "Službenom listu Crne Gore".

Saglasnost prestaje da važi ako zona ili skladište ne počne sa radom u roku od dvije godine od njenog izdavanja.

U opravdanim slučajevima, u skladu sa opštim propisima, rok iz stava 6 ovog člana može biti produžen.

Evidenciju akata o osnivanju zona i skladišta kao i ugovora iz člana 10 st. 1 i 2 ovog zakona i njihovih osnivača vodi Ministarstvo.

Osnivači su dužni da u roku od 15 dana od promjene statusa osnivača obavijeste Ministarstvo.

Početak rada zone i skladišta

Član 12

Osnivač podnosi Upravi carina Crne Gore (u daljem tekstu: Uprava carina) zahtjev za dobijanje rješenja o početku rada zone ili skladišta.

Zona ili skladište počinju sa radom po dobijanju rješenja iz stava 1 ovog člana od strane Uprave carina.

Uprava carina je dužna da rješenje iz stava 1 ovog člana donese u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva iz stava 1 ovog člana.

Uprava carina izdaje rješenje o početku rada zone ili skladišta ako su ispunjeni uslovi za sprovođenje carinskog nadzora na njenom području predviđeni u članu 2 ovog zakona.

Izveštavanje o radu zone i skladišta

Član 13

Osnivač zone ili skladišta je obavezan da po zahtjevu Ministarstva, a najmanje jednom godišnje, do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu, dostavi Izveštaj o radu zone ili skladišta Vladi.

Sadržinu izvještaja iz stava 1 ovog člana utvrđuje Vlada.

Osnivanje i početak rada podzone

Član 14

Odredbe ovog zakona kojima se reguliše osnivanje i početak rada zone primjenjuju se i na proširenje zone ili osnivanje podzone.

III UPRAVLJANJE ZONOM I SKLADIŠTEM

Operator zone i skladišta

Član 15

Zonom ili skladištem upravlja subjekt određen aktom o njenom osnivanju (u daljem tekstu: operator).

Operator može biti domaće ili strano pravno ili fizičko lice.

Operator može istovremeno biti i njen korisnik, što se reguliše ugovorom sa osnivačem.

Aktivnosti upravljanja zonom i skladištem

Član 16

Upravljanje zonom i skladištem obuhvata:

- 1) propisivanje opštih pravila poslovanja i tarife u zoni i skladištu;
- 2) odlučivanje o zahtjevima za obavljanje djelatnosti u zoni i skladištu i zaključivanje ugovora sa korisnicima;
- 3) propisivanje i obezbjeđivanje unutrašnjeg reda u zoni i skladištu, uključujući i režim ulaska i izlaska;
- 4) obezbjeđenje uslova za nesmetano vršenje carinskog, inspekcijuskog i drugog nadzora;
- 5) utvrđivanje i sprovođenje mjera zaštite životne sredine saglasno propisima;
- 6) vršenje urbanističkih nadležnosti saglasno propisima;
- 7) druge poslove utvrđene opštim pravilima zone.

Operator zaključuje ugovor sa korisnikom i isti dostavlja Upravi carina.

Prava i obaveze po ugovoru iz stava 2 ovog člana ostaju na snazi ukoliko dođe do promjene operatora.

Obaveza operatora prema korisnicima

Član 17

Operator je dužan da korisnicima omogući obavljanje djelatnosti pod uslovima predviđenim ovim zakonom, aktima zone i ugovorom, uz poštovanje principa ravnopravnosti.

IV POSEBNI USLOVI POSLOVANJA U ZONI I SKLADIŠTU

Tretman roba u zoni i skladištu

Član 18

Za robu unesenu u slobodnu zonu i skladište upotrijebljenu ili potrošenu u skladu sa ovim zakonom ne plaća se carina, carinske dažbine i porez na dodatnu vrijednost.

Roba iz stava 1 ovog člana može u zoni ili skladištu ostati vremenski neograničeno.

Odredbe iz stava 1 ovog člana se primjenjuju samo na robu koja se u zoni ili skladištu upotrebljava u cilju njene prerade, obrade, aktivnog oplemenjivanja ili se podvrgava uobičajenim oblicima rukovanja u skladu sa Carinskim zakonom.

Obaveza korisnika u pogledu carinskog nadzora i evidencije

Član 19

Korisnik je obavezan da omogući sprovođenje mjera carinskog nadzora i vodi propisanu evidenciju o robi koja ulazi u zonu ili skladište i izlazi iz zone ili skladišta.

Slobodan spoljnotrgovinski režim

Član 20

Na unos robe iz inostranstva u zonu ili skladište i na njeno iznošenje u inostranstvo, ne primjenjuju se dozvole ili eventualno druga ograničenja spoljnotrgovinskog režima, izuzev unošenja i iznošenja naoružanja i vojne opreme u skladu sa zakonom.

Upućivanje robe iz zone i skladišta na ostali dio teritorije Crne Gore

Član 21

Robna iz zone i skladišta koja se radi stavljanja u promet upućuje na ostali dio teritorije Crne Gore podliježe obavezi plaćanja uvozne carine i poreza na dodatu vrijednost, kao i primjeni restriktivnih mjera ili mjera zaštite propisanih zakonom koji uređuje spoljnu trgovinu.

Vrijednost domaćih sirovina ili domaćih komponenti u robi iz stava 1 ovog člana ne uračunava se u carinsku vrijednost.

Roba iz stava 1 ovog člana mora se prijaviti nadležnoj carinarnici.

Privremeno iznošenje i unošenje robe

Član 22

Roba se može privremeno iznijeti iz zone i skladišta na ostali dio teritorije Crne Gore ili unijeti u zonu i skladište sa ostalog dijela teritorije Crne Gore, radi oplemenjivanja (prerade, dorade ili obrade), ugradnje, ispitivanja, atestiranja, opravke, marketinškog prezentiranja itd.

Privremeno iznošenje, odnosno unošenje robe iz stava 1 ovog člana prijavljuje se nadležnoj carinarnici.

Roba koja je privremeno iznijeta iz zone i skladišta mora se u zonu i skladište vratiti ili izvesti u inostranstvo u roku potrebnom da se obave radnje iz stava 1 ovog člana, a najkasnije godinu dana od dana njenog iznošenja iz zone i skladišta.

(Brisan)

Plaćanja u zoni i skladištu

Član 23

Član 24

Plaćanja u poslovanju sa inostranstvom, kao i svoja međusobna plaćanja, korisnici obavljaju slobodno, na ugovoreni način i u ugovorenim rokovima, preko banke u zoni ili druge banke sa sjedištem u Crnoj Gori.

Na osnivanje, izdavanje i oduzimanje dozvola za rad, organizaciju, statusne promjene, poslovanje, rukovođenje, upravljanje i kontrolu rada banaka koje se osnivaju i posluju u zoni primjenjuje se Zakon o bankama.

Plaćanja u zoni i skladištu mogu se obavljati u ugovorenoj valuti.

Odredba stava 1 ovog člana primjenjuje se i na plaćanja između korisnika i operatora.

Kreditni odnosi

Član 25

Zaduživanje korisnika i operatora u inostranstvu radi poslovanja u zoni i skladištu, odnosno stvaranje uslova za njega, kao i davanje kredita u te svrhe, slobodno je i ne podliježe eventualnim ograničenjima predviđenim opštim propisima.

Ukoliko je korisnik ili operator u državnoj svojini preko 51%, zaduživanje se vrši u skladu sa zakonom.

Ugovor o radu i kolektivni ugovori

Član 26

Prava i obaveze zaposlenih u zoni i skladištu i postupak njihovog ostvarivanja uređuje se ugovorom o radu, u skladu sa zakonom i kolektivnim ugovorom.

Slobodno ugovaranje zarada zaposlenih

Član 27

Poslodavci (korisnici i operator) i zaposleni u zoni i skladištu slobodno ugovaraju visinu i način isplate zarada.

Zapošljavanje stranih državljana

Član 28

Na zapošljavanje i rad stranih državljana kod određenog korisnika primjenjuju se odredbe zakona koji uređuje zapošljavanje i rad stranih lica u Crnoj Gori.

Biro rada u zoni

Član 29

Za područje zone i skladišta može se osnovati poseban biro rada.

Zakup zemljišta i objekata i gradnja u zoni i skladištu

Član 30

Korisnici koriste zemljište i objekte u zoni i skladištu na osnovu ugovora zaključenog sa operatorom.

Radi obavljanja djelatnosti korisnik može na zakupljenom zemljištu, u skladu sa propisima, izgraditi privremeni ili trajni objekat u svojini ili ga kupiti od operatora ili drugog korisnika.

Izuzeće od reciprociteta

Član 31

Korisnik zone i skladišta - strano lice može steći pravo svojine na objektu u zoni za obavljanje djelatnosti u skladu sa zakonom.

Urbanistička ovlašćenja operatora

Član 32

Operator obezbjeđuje preko nadležnih organa državne uprave i organa lokalne samouprave planska dokumenta za područje zone i skladišta, izdavanje urbanističko-tehničkih uslova, uređivanje građevinskog zemljišta, izdavanje građevinske dozvole, rješenje o upotrebnoj dozvoli i vrši druge potrebne radnje vezane za planiranje i korišćenje prostora zone i skladišta i izgradnju objekata u zoni.

Funkcije nadležnog ministarstva

Član 33

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa, donijetih na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo, u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje inspekcijski nadzor.

Nadležni organ za poslove uređenja prostora vrši nadzor zakonitosti u sprovođenju operatorovih ovlašćenja iz člana 32 ovog zakona.

Slobodno ulaganje kapitala i transfer dobiti

Član 34

Ulaganje kapitala na području zone i skladišta, transfer dobiti i uloga su slobodni.

Vlasništvo nad bankama i osiguravajućim kompanijama

Član 35

Banke i druge finansijske organizacije i osiguravajuće kompanije sa sjedištem u zoni mogu u cjelini biti vlasništvo stranih lica u skladu sa zakonom.

Izuzete od nacionalizacije i eksproprijacije

Član 36

Imovina operatora i korisnika ne može biti predmet nacionalizacije i eksproprijacije.

V PRESTANAK RADA ZONE I SKLADIŠTA

Uslovi za prestanak rada zone i skladišta

Član 37

Ako se u toku rada zone i skladišta pokaže da su trajno prestali uslovi propisani ovim zakonom za njeno osnivanje, Vlada može, na predlog Ministarstva, a po pribavljenom mišljenju drugih ministarstava, osnivača i operatora, ukinuti saglasnost za osnivanje zone i skladišta.

Odluka o ukidanju saglasnosti za osnivanje zone i skladišta iz stava 1 ovog člana objavljuje se u "Službenom listu Crne Gore".

U Odluci o ukidanju saglasnosti za osnivanje zone i skladišta Vlada će odrediti rok u kome će zona i skladište prestati sa radom, a koji ne može biti kraći od šest mjeseci niti duži od godine dana od donošenja te odluke.

U roku od šest mjeseci po isteku roka iz stava 3 ovog člana inostrana roba u zoni ili skladištu mora biti ocarinjena ili vraćena u inostranstvo.

U slučaju prestanka rada zone ili skladišta korisnik zadržava pravo svojine na stvarima i pravima koje je uvezo, odnosno unio u zonu ili skladište i može nastaviti sa radom po opštim propisima.

VI KAZNE NE ODREDBE

Prekršaji operatora

Član 38

Novčanom kaznom u iznosu od 2.000 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

- 1) zona ili skladište počne sa radom prije dobijanja rješenja iz člana 12 stav 1 ovog zakona od strane Uprave carina (član 12 stav 2);
- 2) ne propiše opšta pravila poslovanja i tarife u zoni ili skladištu (član 16 stav 1 tačka 1);

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 300 eura do 1.000 eura.

Prekršaji korisnika

Član 39

Novčanom kaznom u iznosu od 1.500 do 15.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice ako:

- 1) ne omogući sprovođenje mjera carinskog nadzora ili ako ne vodi propisanu evidenciju o robi, koja ulazi u zonu ili skladište ili o robi koja izlazi iz zone ili skladišta (član 19);
- 2) robu iz zone ili skladišta stavlja u promet na ostali dio teritorije Crne Gore bez plaćanja uvozne carine i poreza na dodatu vrijednost, kao i ako ne primijeni restriktivne mjere ili mjere zaštite koje su propisane zakonom kojim se uređuje spoljna trgovina (član 21);
- 3) izvrši privremeno iznošenje, odnosno unošenje robe iz člana 22 stav 1 ovog zakona, bez prijavljivanja nadležnoj carinarnici (član 22 stav 2);
- 4) robu koja je privremeno iznijeta iz zone ili skladišta ne vrati, najkasnije u roku od godinu dana od dana njenog iznošenja iz zone ili skladišta (član 22 stav 3).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 200 eura do 700 eura.

Nadležnost

Član 40

Prvostepeni prekršajni postupak za radnje iz člana 38 ovog zakona vodi ovlašćeno lice u nadležnom ministarstvu.

Prvostepeni prekršajni postupak za radnje iz člana 39 ovog zakona vodi nadležna carinarnica.

VII PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Usklađivanje rada postojećih zona

Član 41

Zone i skladišta osnovane do dana stupanja na snagu ovog zakona nastaviće sa radom u skladu sa ovim zakonom.

Prestanak važenja drugih propisa

Član 42

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o slobodnim zonama ("Službeni list SRJ", br. 81/94).

Član 42a

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi član 185 Zakona o izmjenama i dopunama Zakona kojima su propisane novčane kazne za prekršaje ("Službeni list CG", broj 40/11).

Stupanje na snagu

Član 43

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Republike Crne Gore".